

TEWBA

— POKAJANJE —

PROPISI I NJENA STVARNOST

Safet Suljić
2012

التوبة

حقيقتها وأحكامها

TEWBA

– POKAJANJE –

PROPISI I NJENA STVARNOST

Priprema i obrada:
Safet Suljić
Fakultet Šerijatskih Nauka
ISLAMSKI UNIVERZITET U RIYADU

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Hvala Allahu, azze ve dželle, koji je učinio da Tewba - Pokajanje bude prva faza kroz koju prolaze svi oni koji žele da se vrate Allahu, azze ve dželle, kao i oni koji nastoje poboljšati svoj odnos spram Allah, azze ve dželle.

Neka je salavat i selam na Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, koji je imao običaj da kaže: "Ljudi, pokajte se Allahu, jer zaista ja Mu se kajem po stotinu puta dnevno!" (Hadis bilježi imam Muslim).

Neka je salavat i selam na Njegovu časnu porodicu, ashabe i sve one koji ih slijede u dobru do Sudnjeg dana.

Uzvišeni Allah na mnogim mjestima u svojoj knjizi podstiče na Tewbu, pa kaže:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا
يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [٦٦:٨]

"O vi koji vjerujete, učinite pokajanje Allahu iskreno, da bi Gospodar vaš preko ružnih postupaka vaših prešao i da

bi vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teču uveo, na Dan u kojem Allah neće osramotiti Vjerovjesnika i one koji su zajedno sa njim vjerovali; svjetlo njihovo će ići ispred njih i s njihove desne strane. "Gospodaru naš" – govori će oni – "učini potpunim svjetlo naše i oprosti nam jer Ti, doista, sve možeš." (Prijevod značenja, sura Et-Tahrim, ajet broj8)

Stoga, neophodno je da se osvrnemo na jezičko i terminološko značenje riječi Et-Tewba (Pokajanje).

JEZIČKO ZNAČENJE RIJEČI ET-TEWBA

U jezičkom značenju Tewba označava povratak ili vraćanje od grijeha u pokornost i poniznost Allahu, azze ve dželle, dok se za čovjeka koji se vraća od grijeha kaže da je pokajnik (ar. Taiib).

Allah, azze ve dželle, je TEWWAB, odnosno onaj koji praštata svojim robovima koji mu se povrate i pokaju.

Allah Uzvišeni Sebe opisuje kao Onoga koji puno oprašta pokajnicima.

Pa kaže Uzvišeni:

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ [٢٠:٨٢]

"Ja ću sigurno oprostiti onome koji se pokaje i uzvjeruje i dobra djela čini, i koji zatim na Pravome putu ustraje." (Prijevod značenja, sura Ta-Ha, ajet broj 82).

TERMINOLOŠKO ZNAČENJE RIJEČI ET-TEWBA

U terminološkom značenju riječ Et-Tewba označava ostavljanje grijeha radi Allaha, azze ve dželle, i to na najljepši (adekvatni) način.

Tako da Tewba biva najbolji i najpotpuniji vid izgovora (opravdanja) za određeni postupak ili djelo koje se nije trebalo (nije smjelo) da učini, a sam izgovor može da bude na jedan od tri načina:

- Da kaže onaj koji se pravda: Nisam to uradio.
- Ili pak da kaže: Uradio sam to zbog toga i toga!
- Ili da kaže: Uradio sam to, pogriješio sam i loše sam postupio i sada se kajem za to – i ovo je ustvari treći i najbolji vid izgovora koji je i ima značenje Tewbe.

Mnogo je Šerijatski tekstova koji govore i podstiču na Tewbu (Pokajanje), od njih su:

Kaže Allah, azze ve dželle:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ
عَنكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا
يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [٦٦:٨]

"O vi koji vjerujete, učinite pokajanje Allahu iskreno, da bi Gospodar vaš preko ružnih postupaka vaših prešao i da bi vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku uveo, na Dan u kojem Allah neće osramotiti Vjerovjesnika i one koji su zajedno sa njim vjerovali; svjetlo njihovo će ići ispred

njih i s njihove desne strane. "Gospodaru naš" – govori će oni – "učini potpunim svjetlo naše i oprosti nam jer Ti, doista, sve možeš." (Prijevod značenja, sura Et-Tahrim, ajet broj8).

I Kaže Uzvišeni:

ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ [٩:١١٨]

"On je poslije i njima oprostio da bi se i ubuduće kajali, jer Allah, uistinu, prima pokajanje i milostiv je." (Prijevod značenja, sura Et-Tewba, ajet broj118).

I kaže Uzvišeni:

وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ مَتَابًا [٢٥:٧١]

"A onaj ko se bude pokajao i dobra djela činio, on se, uistinu, Allahu iskreno vratio!" (Prijevod značenja, sura Furqan, ajet broj 71).

Nakon ovoga izloženog sigurno ćeš se zapitati dragi brate i cijenjena sestro pitanje koje će biti sljedećeg konteksta:

ALI, ŠTA JE TO USTVARI TEWBA?

Tewba je, dragi moj brate i cijenjena sestro, povratak Uzvišenom Allahu, ostavljanje svega, javnog i tajnog, svega što Uzvišeni mrzi i čime nije zadovoljan, a zatim činjenje samo onoga čime je On zadovoljan, onoga što On voli i traži od Svojih robova.

Tewba je, zaštita od očaja i beznađa!

Tewba je izvor svakog dobra i svake sreće na Dunjaluku i Ahiretu.

Početak, sredina i kraj vjerničkog puta ispunjen je Tewbom.

Tewba je ostavljanje grijeha iz straha od Uzvišenog Allaha, spoznaja prezrenosti grijeha, kajanje za činjenje istog, čvrsta odluka da se neće vratiti istom grijehu, kajanje za ono što je prošlo i okretanje Allahu, subhanehu ve te'ala, u onome što je preostalo.

Također, nakon što si dragi brate i cijenjena sestro dobio/dobila odgovor ti i tvoja duša ćete početi da se obračunavate sve dok ne dođete do sljedećeg pitanja koje će glasiti:

ZAŠTO DA UČINIM TEWBU?

Pitaš me: „Zašto da ostavim harame kada u tome osjećam smiraj?

Zašto da obaram pogled, ne gledam u mlade djevojke, kada je slast mojih očiju u tome?

Zašto da se vežem za namaz i post, kada ne želim da budem svezan i sputavan? Zašto i zašto?

Zar čovjek ne treba da radi ono što će ga učiniti sretnim, ono u čemu će osjetiti smiraj i rahatluk, u čemu će pronaći svoju sreću?

Zašto da se pokjem od svega toga?"

Prije nego li ti odgovorim na tvoja pitanja, želim da znaš da ti ja ne želim ništa drugo do sreću, smiraj i rahatluk, spas i dobro, ali kako na Dunjaluku tako i na Ahiretu.

Ne zaboravi a poslije ovoga svijeta ima drugi svijet koji čeka svakog od nas.

Ne zaboravi da nakon ovog mejdana sjetve doći će mejdani žetve, a, doista, nećemo požnjeti osim ono što smo svojim rukama posijali.

Zato, odgovarajući na tvoja pitanja, kažem ti: Pokaj se, dragi moj brate i cijenjena sestro pa učini Tewbu, jer je Tewba:

- Pokornost Allahovoj naredbi, jer je On Uzvišeni naredio i meni i tebi i svim vjernicima da Mu se iskreno kajemo:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا [٢٦:٨]

„O vjernici, iskreno se Allahu pokajte!" (Prijevod značenja *Et-Tahrim*, 8.)

- Učini Tewbu jer je Tewba razlog tvog uspjeha na Dunjaluku i Ahiretu.

Zar nije Uzvišeni rekao:

وَتَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [٢٤:٣١]

„I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite!" (Prijevod značenja *En-Nur*, 31.)

A složiti ćemo se da ono što najviše priželjkujemo jeste spas i uspjeh na oba svijeta.

- Učini Tewbu jer je Tewba razlog Allahove ljubavi prema tebi.

Zar Svevišnji nije rekao:

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ [٢:٢٢٢]

„Doista, Allah voli one koji se mnogo kaju i one koji se mnogo čiste.“ (Prijevod značenja El-Bekara, 222.)

Da li postoji veća sreća i da li vjernik može biti više sretan od onoga trenutka kada sazna da ga njegov Gospodar voli?!

A to će saznati onoga trenutka kada Mu se iskreno okrene, skrušeno i ponizno, visoko podignutih ruku, tražeći oprost za svoje grijehe.

- Učini Tewbu jer je Tewba razlog tvoga ulaska u Džennet i spas od Vatre.

Svevišnji je rekao:

فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ أَضَاعُوا الصَّلَاةَ وَاتَّبَعُوا الشَّهَوَاتِ ۖ فَسَوْفَ يَلْقَوْنَ غِيًّا [١٩:٥٩] إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ شَيْئًا [١٩:٦٠]

„A njih smjeniše zli potomci, koji molitvu napustiše i za požudama pođoše, oni će sigurno zlo proći, ali oni koji se pokaju i uzvjeruju i dobro budu činili njima se neće nikakva nepravda učiniti; oni će u Džennet ući.“ (Prijevod značenja Merjem, 59-60.)

Učini Tewbu jer je Tewba razlog spuštanja bereketa, jačanje snage, povećavanja imetka, poroda i drugog.

Allah, subhanehu ve te'ala, je rekao:

وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ [١١:٥٢]

„O narode moj, molite Gospodara svoga da vam oprost i pokajte Mu se, On će vam slati kišu obilnu i dat će vam još veću snagu uz onu koju imate i ne odlazite kao mnogobošci." (Prijevod značenja Hud, 52.)

Također je rekao:

فَقُلْتُ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ إِنَّهُ كَانَ غَفَّارًا [٧١:١٠] يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا [٧١:١١] وَيُمْدِدْكُمْ بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَلْ لَكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَلْ لَكُمْ أَنْهَارًا [٧١:١٢]

„I govorio sam: 'Tražite od Gospodarasvoga oprost, jer On, doista, mnogo prašta. On će vam kišu obilnu slati i pomoći vas imanijima i sinovima, i dat će vam bašče i rijeke će vam dati." (Prijevod značenja Nuh, 10-12.)

- Pokaj se svome Gospodaru jer je Tewba razlog brisanja tvojih loših djela i njihova pretvaranja u dobra djela.

Zar ne čuješ riječi Sveišnjeg Allaha:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمَمْنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [٦٦:٨]

„O vjernici, pokajte se Allahu iskreno, da bi Gospodar vaš preko ružnih postupaka vaših prešao i da bi vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teku, uveo." (Prijevod značenja Et-Tahrim, 8.)

Takođe je rekao:

إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ
حَسَنَاتٍ ۖ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا [٢٥:٧٠]

„Ali onima koji se pokaju i dobra djela čine, Allah će njihova loša djela u dobra promijeniti, a Allah prašta i samilostan je." (Prijevod značenja El-Furkan, 70.)

Pa, zar ove blagodati i mnoge druge, ne podstiču nas da se pokajemo svome Gospodaru?!

Zbog čega da škrtarimo i uskraćujemo svojim dušama ono u čemu je sreća za njih?!

Zbog čega da upropaštavamo i ostavljamo svoje duše u tminama grijeha, zabranjujući im Allahovo zadovoljstvo?!

Doista, spomenute blagodati trebale bi da nas podstaknu da požurimo s Tewbom Allahovu oprost i Njegovoj milosti.

Nakon što ti je Allah, azze ve dželle, dao snagu i razboritost da dođeš do faze u kojoj si shvatio i prihvatio ono što ti se ponudilo u dva prethodna pitanja i odgovora, odmah nakon toga se nameće pitanje koje je ustvari plod prethodna dva pitanja a ono je:

KAKO DA SE POKAJEM ZA SVOJE GRIJEHE I VRATIM SVOME GOSPODARU?

Dragi moj brate, plemenita i cijenjena sestro, mnogi od nas shvataju da nema drugog izlaza i puta do sreće na obadva svijeta osim u povratku Allahu, subhanehu ve te'ala, shvataju da se sreća ne može postići slijeđenjem strasti i slasti, uživanjem i naslađivanjem, koje kad - tad mora proći! I šta poslije toga?!

Kažem, mnogi to od nas shvataju ali ne znaju kako da učine pokajanje, kako da se vrate svome Gospodaru, odakle da počnu.

Svevišnji Allah, doista, kada želi Svome robu dobro, olakša mu puteve i načine koji vode do toga dobra.

Ovom prilikom spominjem nekoliko stvari koje će nam pomoći u činjenju iskrene Tewbe, iskrenog pokajanja i vraćanja Allahu, subhanehu ve te'ala.

1. Popravimo svoj nijet-namjeru. Iskreno se pokajmo Uzvišenom Allahu.

Doista, čovjek, ukoliko očisti svoje srce prema Allahu i bude iskreno tražio povratak Njemu, Allah će ga potpomoći u tome, sačuvati će ga svega što ga odvraća od iskrene Tewbe.

Dočim, onaj koji ne bude iskren prema svome Gospodaru, Allah će ga prepustiti šejtanu koji će mu uljepšavati zlo i poroke sve dok ne ode sa ovoga svijeta bez da se prethodno pokaje svome Gospodaru za svoje grijehе.

2. Obračunavajmo se sa svojom dušom, jer, doista, obračun podstiče čovjeka na činjenje dobrih djela, postizanje onoga što ga je prošlo, što je propustio u svome životu.

Obračun podstiče čovjeka na Tewbu i njeno čuvanje.

3. Podsjećajmo i podstičimo svoju dušu. Opominjimo je i prijetimo joj, strašimo je. Recimo svojoj duši: „Dušo moja, pokaj se prije nego li ti smrt dođe.

Doista, smrt će ti doći iznenada! Zar ne znaš da te smrt čeka?!

Zar ne znaš da je kabur tvoja druga kuća?! Zemlja tvoja druga postelja!

Crvi tvoji drugi prijatelji! Zar se ne bojiš da ti Melek smrti dođe dok si u grijehu?!

Hoće li ti tada koristiti kajanje?! Tvoj plač i izgovor, hoće li ti biti primljeni?! Šta ti je, o dušo moja, okrećeš se od Ahireta a on ti je svaki dan bliži, dok žudiš za Dunjalukom a on ti je svaki dan dalji?!"

4. Udaljimo se od mjesta griješenja. Ne približujmo im se! Sjetimo se hadisa o čovjeku koji je ubio devedeset devet ljudi.

Sjetimo se kada mu je učenjak rekao: „Idi u tu i tu zemlju. U njoj stanuju ljudi koji iskreno robuju Allahu pa im se i ti pridruži i nipošto se ne vraćaj u svoju sredinu jer je ona pokvarena." (*Muttefekun alejh*) Napustimo loše društvo. Promijenimo broj telefona, mjesto stanovanja, ulicu i put kojim smo uobičavali odlaziti i vraćati se.

Znajmo da je Allahov poslanik, sallallahu 'alejhi ve sellem, rekao: „Čovjek je na vjeri svoga prijatelja, zato neka svako od vas gleda s kim se druži." (*Ebu-Davud i Tirmizi a šejh Albani ga je ocijenio dobrim*)

5. Razmišljajmo o posljedicama grijeha
6. Svojoj duši pričajmo o Džennetu i džennetskim ljepotama koje je Uzvišeni Allah obećao i pripremio pokornima, a pričajmo joj i o Džehennemu i njegovoj patnji koja čeka nepokorne.
7. Zaposlimo svoju dušu korisnim radom. Čuvajmo se slobodnog vremena kojeg obično uljepša šejtan.
Znajmo da ukoliko ne zaposlimo svoju dušu u hajru (dobru), ona će nas uposliti u šerru (zlu).
8. Dobro upoznajmo svoje strasti, kontrolišimo ih i suzbijajmo, suprostavljajmo im se.

Doista, nema ništa opasnije po čovjeka od njegovih strasti.

Svevišnji Allah je rekao:

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهُهُ هَوَاهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا [٢٥:٤٣]

„Vidiš li onoga koji je svoju strast za svoga boga uzeo!" (Prijevod značenja *El-Furkan*, 43.)

9. Pridržavajmo se i svih drugih stvari koje će nam pomoći u našem iskrenom pokajanju, poput: dove Allahu, čestog spominjanja Njega Uzvišenog i traženja oprosta od Njega, učenja Kur'ana sa razmišljanjem o njegovim poukama i porukama, naoružavanja strpljenjem, posebno na samom početku.

USLOVI (ŠARTOVI) ISKRENE TEWBE - POKAJANJA

1. Iskreno se pokajati Uzvišenom Allahu za počinjene grijeh.
2. Priznati da je dotično loše djelo grijeh.
3. Ostaviti odmah djelo koje je grijeh.
4. Žaljenje za vremenom koje je provedeno u grijesima i nepokornosti Allahu.
5. Čvrsto odlučiti da se istom grijehu više nikada neće vratiti, jer, kako da pokajanje bude ispravno i iskreno, ako čovjek namjerava da se nekada u budućnosti vrati istom grijehu.
6. Ukoliko je grijeh učinjen prema nekome od ljudi, potrebno je od iste osobe zatražiti halala i ukoliko je uzurpirano njegovo pravo, neophodno je da mu se isto nadoknadi.

7. Da se pokajanje učini na vrijeme, tj. prije smrti, prije nego što čovjek ugleda Meleka smrti ili prije nego li se Sunce pojavi sa zapada.

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi: "Nije dovoljno da bi Tewba bila ispravna kod naših učenjaka i uleme da samo kaže: Ja sam se pokajao, sve dok se na njemu ne bude vidjelo ono što je suprotno prvim postupcima, pa tako ako bi recimo čovjek bio Murted (otpadnik od vjere) znak njegove tewbe bi bio da se vrati Islamu ispoljavajući sve njegove oznake i propise, a ako bi pak ta osoba bila od griješnika na njoj bi se nakon tewbe trebalo da vide znaci dobrih djela i tako dalje u svim stvarima u kojima čovjek nakon tewbe pokaže suprotno onome na čemu je bio prvi puta (prije tewbe)."

Rekao je Sufjan Ibn Ujejne, rahmetullahi alejhi: "Tewba je milost kojom je Allah počastio samo ovaj Ummet mimo drugih Ummeta, dok je Tewba kod sinova Israilovih (Benu Israil) bila ubistvo."

PROPISI KOJI SE VEŽU ZA TEWBU (POKAJANJE)

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi, u Tefsiru (komentaru) riječi Allaha, azze ve dželle:

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [٤:١٧] وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي

تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۖ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

[٤:١٨]

"Allah prima pokajanje samo od onih koji učine kakvo hrđavo djelo samo iz lakomislenosti, i koji se ubrzo pokaju; njima će Allah oprostiti. – A Allah sve zna i mudar je. Uzaludno je kajanje onih koji čine hrđava djela, a koji, kad se nekom od njih približi smrt, govore: "Sad se zaista kajem!", a i onima koji umru kao nevjernici. Njima smo bolnu patnju pripremili." (Prijevod značenja sura An-Nisa, ajet broj 17-18).

Ummet Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, je složan da je Tewba (Pokajanje) FARD AJN (Stroga obaveza svakog pojedinca) shodno riječima Allaha, azze ve dželle:

وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ [٢٤:٣١]

"I svi se Allahu pokajte, o vjernici, da biste postigli ono što želite." (Prijevod značenja sura An-Nur, ajet broj 31).

Kao i riječima Uzvišenog:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تُوبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمَمْنَا لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [٦٦:٨]

"O vi koji vjerujete, učinite pokajanje Allahu iskreno, da bi Gospodar vaš preko ružnih postupaka vaših prešao i da bi vas u džennetske bašče, kroz koje rijeke teču uveo, na Dan u kojem Allah neće osramotiti Vjerovjesnika i one koji su zajedno sa njim vjerovali; svjetlo njihovo će ići ispred njih i s njihove desne strane. "Gospodaru naš" – govori će oni – "učini potpunim svjetlo naše i oprosti nam jer Ti, doista, sve možeš." (Prijevod značenja, sura Et-Tahrim, ajet broj8)

Dakle, naredba na pokajanje je stroga obaveza (Fard ajn) u svakom vremenu i svakom prostoru, i ona biva ispravna tj. Tewba, ukoliko se čovjek pokaje od grijeha a pri tome čini ili je počinio neki drugi grijeh koji nije iz istoga domena i iste vrste grijeha od kojeg se kaje u određenom momentu, i ovo je ispravan stav Ehli Sunneta (koji su kazali da nema razlike od grijeha do grijeha kada se čovjek kaje i treba da pokaje jer je Tewba obaveza za sve grijehe bili oni veliki ili mali) koji je u suprotnosti sa stavom Mu'tezila (koji su kazali da čovjek ne može biti pokajnik ako ima pri sebi ili čini neki drugi grijeh mimo onoga za koji se kaje).

Ovdje je lijepo da se napomene da čovjek ukoliko hoće da se pokaje za svoje grijehe to će učiniti odjedanput bez da mora da nabraja i sjeća se svih pojedinačnih grijeha kroz vrijeme koje je proživio a za njih se nije pokajao, naprotiv čovjek će da se kaje za grijehe pojedinačno ukoliko ih se sjeća i zna, no ukoliko bi se pokajao za sve grijehe koje je počinio to mu inša'Allah biva dovoljno.

Primjer rečenom: Čovjek je činio grijeh ili uzimao Kamatu (ar. Riba) zato što nije znao da je to Kamata, no kada je čuo riječi Allaha, azze ve dželle:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا إِن كُنتُمْ مُّؤْمِنِينَ

[٢:٢٧٨]

"O vjernici, bojte se Allaha i od ostatka kamate odustanite, ako ste pravi vjernici." (Prijevod značenja sura Al-Beqara, ajet broj 278).

Taj grijeh u njegovim očima postane veliki, pa čovjek zastane i opet razmisli dobro pa uvidi da je on mnogo puta zapadao i uzimao Kamatu – u ovom slučaju biva ispravno da se on pokaje odjedanput za sve ono što je uzimao i jeo od kamate i nije obavezan da striktno odredi vrijeme i prostor upražnjavanja dotičnog grijeha.

Na ovakav način će čovjek da se kaje i od svih ostalih grijeha koje se nađu pri njemu kao što je: Gibet, Nemimet kao i svi drugi grijesi koje je Allah, azze ve dželle, zabranio a koje čovjek nije u vremenu činjena znao da su Haram ili pak nije imao snage da im se odupre.

ISKRENO POKAJANJE (TEWBETU EN-NASUH)

Rekao je imam Kurtubi u komentaru (tefsiru) ajeta:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ لَا

يُخْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ ۖ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ
يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا ۖ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ [٦٦:٨]

"O vi koji vjerujete, učinite pokajanje Allahu iskreno, da bi Gospodar vaš preko ružnih postupaka vaših prešao i da bi vas u džennetske bašče, kroz koje će rijeke teći, uveo, na Dan u kojem Allah neće osramotiti Vjerovjesnika i one koji su zajedno sa njim vjerovali; svjetlo njihovo će ići ispred njih i s njihove desne strane. "Gospodaru naš" – govori će oni – "učini potpunim svjetlo naše i oprosti nam jer Ti, doista, sve možeš." (Prijevod značenja sura At-Tahrim, ajet broj 8).

Osnova riječi Tewbetu En-Nasuh se vraća i ima značenje El-Hulus tj. Iskrenost.

Dok islamski učenjaci i Ulema ovoga Ummeta imaju podijeljeno mišljenje šta se misli pod riječju Et-Tewbetu En-Nasuh na dvadeset i tri mišljenja, neka od njih su:

1. Nema povratka na ono prije zbog čega se Tewba čini.
2. Iskreno i istinsko pokajanje, ovo mišljenje zastupaju: Omer Ibn Hattab, Ibn Mesud, Ubej Ibn Kab i Muaz Ibn Džebel koji ovu predaju i mišljenje podiže i pripisuje Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem.
3. Iskreno i potpuno pokajanje. Rekao je Hasan El-Basri: "Iskreno pokajanje je ono pri kojem čovjek mrzi grijeh koji je počinio a kojeg je prethodno volio, i svaki puta kada se sjeti toga grijeha on Allaha, azze ve dželle, moli da mu oprosti taj prijestup."

4. To je ono pokajanje za koje čovjek nije siguran da li je primljeno ili ne, odnosno čovjek je stalno u strepnji zbog bojazni da ne bude primljena.
5. Neki su kazali, to je ono pokajanje koje ne zahtjeva da se čovjek iznova kaja odnosno da bude druga Tewba uz dotično pokajanje.
6. Rekao je El-Kelbi: Tewbetu En-Nasuh je pokajanje i žaljene srcem, traženje oprosta jezikom (riječima), prezir i ne vraćanje na dotični grijeh, i potpuna sigurnost (samopouzdanost) da se neće nikada vratiti tome grijehu.
7. Rekao je Seid Ibn Musejjeb, rahmetullahi alejhi: Iskreno pokajanje je ono kojim se čovjek sam kaje odnosno na koje čovjek sam sebe savjetuje i primorava.
8. Rekao je Kurtubi, rahmetullahi alejhi: "Iskreno pokajanje je ono koje pri sebi objedini četiri stvari: Traženje oprosta jezikom, udaljavanje od toga grijeha udovima i tijelom, srčana odlučnost da se čovjek neće vratiti istoimenom grijehu i ostavljanje lošeg društva i prijatelja koji navode na grijeh."
9. Rekao je Sufjan Es-Sevri, rahmetullahi alejhi: "Četiri su znaka iskrenog pokajanja: Da se čovjek osjeća malim, poniznim, slabašnim i otuđenim (stranim)."
10. Rekao je Fudajl Ibn Ijjad, rahmetullahi alejhi: Iskreno pokajanje je ono pri kome čovjek stalno i uvijek vidi pred sobom grijeh koji je počinio kao da je on uvijek tu – pred njegovim očima.

11. Dok od Ibn Semaka, rahmetullahi alejhi, se prenosi da je kazao: Iskreno pokajanje je ono pri kome čovjek osjeća stid od Allaha, azze ve dželle, kao da je grijeh stalno pred njegovim očima.
12. Rekao je Ebu Bekr El-Verrak, rahmetullahi alejhi: "Iskreno pokajanje je ono pri kome čovjek osjeti da mu je Zemlja postala tijesna zbog ono što je počinio, baš onako kako se navodi od one trojice o kojima Kur'an govori."
13. Rekao je Ebu Bekr El-Vasitij, rahmetullahi alejhi: "Iskreno pokajanje je ono pokajanje koje se čini da bi čovjek sebe zaštitio na ahiretu, a iskreno pokajanje nema nikakva udjela na dunjaluku, dakle to je Tewba da bi sebe čovjek sačuvao od grijeha."
14. Rekao je Zu En-Nun: "Tri su znaka iskrene Tewbe: Skromnost (mala količina) u govoru, hrani i spavanju."
15. Rekao je Eš-Šekik, rahmetullahi alejhi: "Iskrena Tewba je ona u kojoj čovjek stalno kori sam sebe, neprestano se kaje za počinjeno djelo i kloni se svega ružnog kako bi spokojno uspio."

KADA ČOVJEK DA SE POKAJE?

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi, komentarišući riječi Allaha, azze ve dželle:

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [٤:١٧] وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي

تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا

أَلِيمًا [٤:١٨]

"Allah prima pokajanje samo od onih koji učine kakvo hrđavo djelo samo iz lahkomislenosti, i koji se ubrzo pokaju; njima će Allah oprostiti. – A Allah sve zna i mudar je. Uzaludno je kajanje onih koji čine hrđava djela, a koji, kad se nekom od njih približi smrt, govore: "Sad se zaista kajem!", a i onima koji umru kao nevjernici. Njima smo bolnu patnju pripremili." (Prijevod značenja sura An-Nisa, ajet broj 17-18).

Značenje riječi Allah, azze ve dželle: "... i koji se ubrzo pokaju...", po Ibn Abbasu i Suddiju ima značenje: "Prije smrtne bolesti (bolesti od koje čovjek preseli), odnosno prije nego li čovjek zapadne u smrtne muke."

Prenosi se od Dahaka, rahmetullahi alejhi, da je kazao: "Svako pokajanje koje biva prije smrti ima značenje i smatra se pokajanjem na koje se odnose riječi Allaha, azze ve dželle: "... i koji se ubrzo pokaju..."."

Rekao je El-Hervi, rahmetullahi alejhi: Značenje riječi Allaha, azze ve dželle: "... i koji se ubrzo pokaju..." jeste da se čovjek pokaje ubrzo nakon što počini grijeh koji za sobom povlači obavezu tewbe."

DA LI JE TAIB (POKAJNIK) OBAVEZAN DA SE PRILIKOM ČINJENJA TEWBE OKUPA?

Nije propisano čovjeku pokajniku da se prilikom činjenja tewbe okupa (to nije vadžib a niti mustehab), osim ukoliko

bi pokajnik bio čovjek koji je mušrik (nevjernik) pa primi Islam u tom slučaju propisano je da se čovjek okupa, no i po ovom pitanju Islamski učenjaci su se razišli da li je to kupanje vadžib (obavezno) ili mendub (pohvalno).

U hadisu Kajsja Ibn Asima, radijallahu anhu, se bilježi: "Da je on primio Islam na rukama Allahova Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, pa mu je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da se okupa vodom i sidrom." (Hadis bilježe petorica osim Ibn Madže, a također isti hadis zabilježili su Ibn Hibban i Ibn Huzejme).

Od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, se prenosi da je kazao: "Sumame, radijallahu anhu, primio je islam pa je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, naredio da otprate Sumamu do kuće (zida) nekog od ljudi i da mu narede da se tamo okupa." (Hadis bilježe imami Ahmed, Abdurrezak, Bejheki, Ibn Huzejme i Ibn Hibban).

Svi ovi hadisi su dokaz da je propisano da čovjek kada primi Islam da se okupa, dok je imam Ahmed stava da je osoba koja prima Islam obavezna u svakom slučaju da se okupa, dok je pak imam Šafija, rahmetullahi alejhi, kazao: "Nevjernik koji prima Islam, ako nije džunub onda mu biva mustehab (pohvalno) da se okupa, a ako je džunub onda mu je obaveza da se okupa – i ovo je ono što je bliže istini kada govorimo o kafiru koji prima Islam po prvi put, a dok je drugačiji propis za murteda (otpadnika) od vjere."

**DA LI ČINJENJE ISTOG GRIJEHA VIŠE
PUTA SPREČAVA TEWBU (POKAJANJE)?**

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi, u komentaru riječi Allaha, azze ve dželle:

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لِدُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرَ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَمَنْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ [٣:١٣٥]

"I za one koji se, kada grijeh počine ili kad se prema sebi ogriješe, Allaha sjete i oprost za grijehe svoje zamole – a ko će oprostiti grijehe ako ne Allah? – i koji svjesno u grijehu ne ustraju." (Prijevod značenja sura Ali-Imran, ajet broj 135).

Riječi Allaha, azze ve dželle: "...i koji svjesno u grijehu ne ustraju...", mnogo je predaja po pitanju značenja ovih riječi.

Rekao je El-Hasan Ibn El-Fadl: "Značenje riječi: i koji svjesno u grijehu ne ustraju... to znači da su oni spoznali da imaju Gospodara koji grijehe prašta i koji također za iste kažnjava."

Rekoh (imam Kurtubi): "Ovo značenje je ustvari ono što je došlo u hadisu od Ebu Hurejre, radijallahu anhu, u kome stoji: Od Allahova Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, se prenosi da je kazao, rekao je Allah, azze ve dželle: "Moj rob počini grijeh pa kaže Gospodaru moj oprost mi grijeh, a Allah, Uzvišeni kaže: Moj rob počini grijeh pa zatraži oprosta jer on zna da ima Gospodara koji prašta i koji uzima (kažnjava) za grijehe. Potom se opet vrati grijehu pa kaže Gospodaru moj oprost mi grijehe – i to

je spomenuo dva puta, i na kraju kaže: Radi šta hoćeš jer sam ti ja već dosita oprostio." (Hadis bilježi imam Muslim).

I u ovome hadisu je dokaz ispravnosti tewbe nakon što je čovjek poništi vraćajući se istom grijehu (bez namjere prethodno da se vrati grijehu, no Šejtan ga obmane pa počini isti grijeh).

PRIMANJE TEWBE OD STRANE ALLAHA, AZZE VE DŽELLE

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi, u komentaru (Tefsiru) ajeta:

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [٤:١٧] وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

[٤:١٨]

"Allah prima pokajanje samo od onih koji učine kakvo hrđavo djelo samo iz lakomislenosti, i koji se ubrzo pokaju; njima će Allah oprostiti. – A Allah sve zna i mudar je. Uzaludno je kajanje onih koji čine hrđava djela, a koji, kad se nekom od njih približi smrt, govore: "Sad se zaista kajem!", a i onima koji umru kao nevjernici. Njima smo bolnu patnju pripremili." (Prijevod značenja sura An-Nisa, ajet broj 17-18).

Kada se čovjek pokaje, Allah, azze ve dželle, je u izboru da oprost i primi njegovu Tewbu ako hoće, ili pak da mu njegovo pokajanje odbije ako to hoće – Allah, azze ve dželle, ima potpuni izbor u svemu bez da bude pitan zašto je šta učinio.

Stoga, Allah, azze ve dželle, je tvorac svega što postoji i vlasnik njegov, i zbog svoje neograničene moći i vlasti Uzvišeni čini šta hoće, kada hoće i kome hoće.

No, Allah, azze ve dželle, nas je obavijestio da je On taj koji prima pokajanje i koji prašta kao što se navodi u ajetima:

وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ [٤٢:٢٥]

"On prima pokajanje od robova Svojih i prašta hrđave postupke i zna šta radite." (Prijevod značenja sura Aš-Šura, ajet broj 25).

I riječima:

أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَاتِ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ [٩:١٠٤]

"Zar ne znaju oni da jedino Allah prima pokajanje od robova Svojih i da samo On prihvaća milostinje, i da je samo Allah onaj koji prašta i da je On milostiv?!" (Prijevod značenja sura At-Tewba, ajet broj 104).

I riječima:

وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِّمَن تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ [٢٠:٨٢]

"Ja ću sigurno oprostiti onome koji se pokaje i uzvjeruje i dobra djela čini, i koji zatim na Pravome putu istraje."
(Prijevod značenja sura Ta-Ha, ajet broj 82).

U svim spomenutim ajetima Allah, azze ve dželle, je obavijestio nas da je On taj koji prima i prašta grijeha, a kada Allah nešto propiše sebi i obavijesti nas o tome onda ta stvar biva Vadžib (obaveza) i Allah, azze ve dželle, iz svoje pravednosti će je sigurno ispuniti.

A ispravna Akida i ono na šta razum upućuje jeste da Allah ništa nije obavezan i ništa ne mora, no kako smo kazali ono što nam je došlo od našeg Gospodara, azze ve dželle, ukazuje da će Uzvišeni oprostiti onome ko mu se iskreno pokaje.

DA LI TEWBA SPREČAVA IZVRŠENJE ŠERIJTASKE KAZNE?

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi, u komentaru riječi Allah, azze ve dželle:

إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَٰئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ۖ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا [١٧:٤] وَلَيْسَتْ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّىٰ إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا

[٤:١٨]

"Allah prima pokajanje samo od onih koji učine kakvo hrđavo djelo samo iz lakomislenosti, i koji se ubrzo pokaju; njima će Allah oprostiti. – A Allah sve zna i mudar je. Uzaludno je kajanje onih koji čine hrđava djela, a koji, kad se nekom od njih približi smrt, govore: "Sad se zaista kajem!", a i onima koji umru kao nevjernici. Njima smo bolnu patnju pripremili." (Prijevod značenja sura An-Nisa, ajet broj 17-18).

Nema razilaska kod islamskih učenjaka da Tewba (pokajanje) nije razlog da se ne izvrši neka Šerijatska kazna, stoga su naši učenjaci kazali da čovjek kradljivac ili onaj koji nekoga potvori ukoliko učini tewbu to je između njega i Allaha, no njegov status na dunjaluku biva da se nad njemu izvrši adekvatna Šerijatska kazna (sječa ruke, ili bičevanje).

KADA SE TEWBA (POKAJANJE) NE PRIMA

Bilježi imam Tirmizi predaju od Ibn Omera, radijallahu anhumu, da je kazao: Rekao je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem: "Allah prima tewbu (pokajanje) roba sve dok mu duša ne dođe do grkljana." (Hadis je Hasnu Garib).

Kada su u pitanju riječi Allah, azze ve dželle, iz sure Ali-Imran:

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا لَّنْ تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الضَّالُّونَ [٣:٩٠]

"Onima koji postanu nevjernici, a bili su vjernici, i koji postanu još veći nevjernici, kajanje im se doista neće primiti, i oni su zbilja zalutali." (Prijevod značenja sura Ali-Imran, ajet broj 90).

Rekao je imam Kurtubi, rahmetullahi alejhi: "Rekao je Katade, Ata' El-Harasani i Hasan El-Basri: Ovaj ajet je

spušten povodom Jevreja koji nisu povjerovali u Isa'a, alejhi selam, i Indžil, pa su još nakon jasnih ajeta i dokaza povećali svoje nevjerstvo spram Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i spram Kur'ana.

Dok značenje riječi Allaha, azze ve dželle: "... kajanje im se doista neće primiti..." biva da im Allah neće primiti pokajanje njihovo prilikom smrti."

Dakle, Allah, azze ve dželle, neće primiti tewbu u tri slučaja: Kada duša dođe do grkljana, kada Sunce izađe sa zapada i kada nevjernicima smrtni čas nastupi, tj. kada vide da je istina bila nešto drugo što su konstantno poricali."

ČUVAJ SE ODGAĐANJA TEVBE

Dragi moj brate i cijenjena sestro, uistinu, čovjek ne zna kada će mu doći njegov edžel, kada će mu doći smrt, koliko je još ostalo od njegova života.

To nijedan čovjek ne zna. Znajući ovo, pametan čovjek neće reći: „Ima još vremena da dođem do tevbe, da se pokajem. Pusti me da uživam u životu. Kada ostarim, pokajat ću se."

Pametan čovjek, vjernik, dobro se čuva nemara i odgađanja tevbe.

Dobro se čuva dugih nada. Žuri sa tevbom. Zna da je odgađanje tevbe takođe grijeh za koji opet treba da se pokaje.

Zna da je obavezno učiniti tevbu odmah po počinjenom grijehu.

Zna da ne smije dopustiti tminama grijeha da se jedna nad drugom nadvijaju, noseći na kraju smrt i prekidanje svake nade u povratak.

Budimo od onih koji dobro poznaju suštinu i obaveznost tevbe.

NE OBMANJUJ SE LIJEPIM I UGODNIM ŽIVOTOM

Nemoj da te zavara i obmane to što neki ljudi svakodnevno prkose Uzvišenom Allahu svojim grijesima a i dalje žive lijepim i ugodnim životom.

Ne zaboravi da Uzvišeni Allah daje dunjaluk onome koga voli ali i onome koga ne voli, međutim, iman - vjeru daje samo onome koga On, subhanehu ve te'ala, voli.

Zato znaj da takvima Svevišnji Allah samo postepeno povećava zabludu, sve dok im smrt iznenada ne dođe.

Ne zaboravi riječi Allaha, subhanehu ve te'ala:

فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا
بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً فَإِذَا هُمْ مُبْلِسُونَ [٦:٤٤]

„I kada bi zaboravili ono čime su opominjani, Mi bismo im kapije svega otvorili, a kad bi se onome što im je dato obradovali, iznenada bismo ih kaznili i oni bi odjednom svaku nadu izgubili.” (Prijevod značenja El-En'am, 44.)

Dragi moj brate, plemenita i cijenjena sestro, požurimo sa tevboom!

Požurimo svome Gospodaru, Allahu, subhanehu ve te'ala,
Njegovom oprostui milosti! Bježimo od svojih strasti!

Od grijeha! Od zavodljiva dunjalučka naslađivanja!

Okrenimo se svome Gospodaru skrušeno i ponizno!
Pokucajmo na vrata tevbe prije nego li se ona zatvore!

Odmah večeras, ma koliki naš grijeh koji smo danas
počinili bio, odmah večeras zatražimo oprosta za njega
kod Uzvišenog Allaha.

Ne zaboravimo da će On Svevišnji večeras pružiti Svoju
ruku da primi pokajanja onih koji su danas grijeshili.

Ne zaboravimo da se Uzvišeni Allah raduje našem
pokajanju više nego mi samom našem boravku i opstanku
na ovome svijetu!

Požurimo prije nego li dođe onaj koji prekida sve slasti,
onaj koji sve nade i očekivanja čini beskorisnim i
uzaludnim! Požurimo prije nego li bude kasno i vrata
tevbe se zatvore!

Neka je sva hvala Allahu, Gospodaru svih svjetova i neka
je salavat i selam na Allahova poslanika, Muhammeda i
sve njegove ashabe.

www.et-taqwa.com

TEWBA

— POKAJANJE —

PROPISI I NJENA STVARNOST

UREDNIK:

Safet Suljić

Islamski Dawetski Web Portal

ET-TAQWA